

Reykjavíkurborg
Skóla- og frístundasvið

VIÐMIÐ OG VÍSBENDINGAR FYRIR INNRA OG YTRA MAT Á GÆÐUM LEIKSKÓLASTARFS

**Með vísbendingum og tillögum um
hvar upplýsinga geti verið að leita**

Febrúar 2015

Útgáfa: Skóla- og frístundasvið Reykjavíkur 2014

Ritstjórn: Björk Ólafsdóttir

Unnið af starfshópi veturinn 2012-2013:

Björk Ólafsdóttir, Berglind Hansen, Hrafnkell Tjörvi Stefánsson, Jónína Konráðsdóttir, Kristín Hildur Ólafsdóttir, Lena Sólborg Valgarðsdóttir, Sigríður Marteinsdóttir og Sigrún Einarsdóttir.

Endurskoðað af sama hóp í janúar 2014

Þakkir vegna umsagna og ábendinga:

Leikskólahluti fagskrifstofu skóla- og frístundasviðs, mannauðspjónusta skóla- og frístundasviðs, Menntavísindasvið Háskóla Íslands, mennta- og menningarmálaráðuneyti, Félag leikskólakennara, Félag stjórnenda leikskóla, Samband íslenskra sveitarfélaga og Námsmatsstofnun.

Efnisyfirlit

1	Stjórnun	4
1.1	Stjórnandinn sem faglegur leiðtogi	4
1.2	Stjórnun leikskólans og daglegur rekstur	6
1.3	Faglegt samstarf	8
1.4	Leikskólaþróun og símenntun	10
1.5	Skólanámskrá, starfsáætlun, áætlanir og verklagsreglur	11
2	Uppeldis- og menntastarf	13
2.1	Skipulag náms og námsaðstæður.....	13
2.2	Uppeldi, nám og starfshættir	15
2.3	Leikur og nám – lýðræði, jafnrétti og þátttaka barna	16
2.4	Námsvið leikskólans	18
2.5	Leikskóli án aðgreiningar/leikskóli margbreytileikans	20
2.6	Mat á námi og velferð barna	22
3	Mannauður	24
3.1	Hlutverk leikskólakennara	24
3.2	Fagmennska starfsfólks	25
3.3	Starfsánægja.....	26
4	Leikskólabragur	27
4.1	Viðmót og menning	27
4.2	Velferð og líðan barna	28
4.3	Þátttaka foreldra í leikskólastarfi og upplýsingamiðlun	29
4.4	Viðhorf foreldra	31
5	Innra mat	32
5.1	Skipulag og viðfangsefni	32
5.2	Gagnaöflun og vinnubrögð	33
5.3	Opinber birting og umbætur	34

1 Stjórnun

1.1 Stjórnandinn sem faglegur leiðtogi

Viðmið um gæðastarf

Leikskólastjóri er faglegur leiðtogi og í forystu um þróun metnaðarfulls leikskólastarfs. Hann gegnir forystuhlutverki í samvinnu við starfsfólk og aðra hagsmunaaðila skólasamfélagsins í að móta sýn og stefnu leikskólans og tryggir að áherslur laga, aðalnámskrár og sveitarfélags/rekstraraðila endurspeglast í henni. Leikskólastjóri stuðlar að samhljómi meðal leikskólakennara, starfsfólks, barna og foreldra um stefnu leikskólans og starfshætti og virkjar þá til samstarfs um að vinna að henni. Stefnan er sýnileg í daglegu starfi leikskólans og fylgst er reglulega með framgangi hennar í gegnum innra mat. Leikskólastjóri miðlar stefnu og sýn leikskólans til nýrra starfsmanna og foreldra og notar mismunandi leiðir til að upplýsa um stefnuna innan skólasamfélagsins, framgang hennar og ákvarðanir sem að henni snúa. Alhliða nám, heilbrigði, velferð og vellíðan allra barna eru leiðarljós í stefnu leikskólans og í leikskólastarfinu öllu. Leikskólastjóri vinnur að því að skapa góðan leikskólabrag og hvetjandi námsumhverfi og gætir þess að vinnureglur séu réttlátar. Hann lætur sér annt um velferð starfsmanna sinna, vinnur náið með þeim og hvetur þá og styður til að efla sig faglega. Hann er reiðubúinn að hlusta á starfsfólk sitt og virða sjónarmið þeirra.

Vísbending	Hvar vísbendinga er t.d. að leita
Leikskólinn hefur sett sér einkunnarorð/gildi í leikskólastarfinu.	Heimasíða. Skólanámskrá. Vettvangsathugun.
Einkunnarorð/gildi leikskólans eru sýnileg í leikskólanum og starfi hans.	Vettvangsathugun.
Stefna leikskólans birtist á heimasíðu leikskólans.	Heimasíða (t.d. í skólanámskrá).
Stefna leikskólans er skýrt fram sett.	Heimasíða. Skólanámskrá.
Leikskólastjóri sér til þess að mótun stefnu leikskólans sé samvinnuverkefni starfsfólks, barna og foreldra.	Viðtal v/leikskólastjóra. Rýnihópar starfsfólks/leikskólakennara/deildarstjóra/foreldra.
Áherslur aðalnámskrár og Reykjavíkurborgar/-rekstraraðila endurspeglast í stefnu leikskólans.	Skólanámskrá.
Stefna leikskólans og markmið endurspegla að áhersla er lögð á alhliða nám, heilbrigði, velferð og vellíðan allra barna.	Skólanámskrá.
Foreldrar þekkja áherslur í stefnu leikskólans.	Rýnihópur foreldra.
Starfsfólk þekkir stefnu leikskólans og getur nefnt dæmi um hvernig það vinnur að henni.	Rýnihópar leikskólakennara og starfsfólks.

Stjórnendateymi ¹ fylgist reglulega með hvernig gengur að vinna að stefnunni (t.d. með umræðu á fundum og innra mati) og metur framfarir.	Viðtal v/leikskólastjóra. Rýnihópar deildarstjóra/starfsfólks og leikskólakennara.
Stjórnendateymi tryggir að upplýsingum sé miðlað um leikskólastarfið, s.s. á heimasíðu leikskólans og/eða í fréttabréfum.	Heimasíða. Fréttabréf leikskólans. Viðtal v/leikskólastjóra.
Þegar leikskólastjóri kynnir leikskólann leggur hann áherslu á sérstöðu hans og áherslur í uppeldis- og menntastarfi.	Viðtal v/leikskólastjóra.
Leikskólastjóri leggur rækt við samskipti við börn, starfsfólk og foreldra í daglegu starfi.	Rýnihópar starfsfólks/leikskólakennara/foreldra og barna.
Leikskólastjóri hvetur leikskólakennara og annað starfsfólk markvisst til að auka sífelld gæði náms og starfs.	Rýnihópar starfsfólks og leikskólakennara.
Stjórnendateymi fylgist með námi og starfi í leikskólanum og veitir starfsfólki endurgjöf.	Viðtal v/leikskólastjóra. Rýnihópar starfsfólks/leikskólakennara/-deildarstjóra.
Starfsfólk finnur að framlag þeirra til leikskólans er metið.	Rýnihópar starfsfólks og leikskólakennara.

¹ Stjórnendateymi mynda leikskólastjóri, aðstoðarleikskólastjóri, deildarstjórar og aðrir stjórnendur, eftir því sem við á.

1.2 Stjórnun leikskólans og daglegur rekstur

Viðmið um gæðastarf

Leikskólastjóri stjórnar daglegu starfi í leikskólanum og er í forsvari fyrir hann út á við. Hann ber ábyrgð á rekstri leikskólans í umboði rekstraraðila og gætir að góðri og hagkvæmri nýtingu og stýringu fjármuna. Leikskólastjóri gerir rekstraraðila grein fyrir starfseminni í ársskýrslu/starfsáætlun. Nýting auðlinda² er í samræmi við opinbera stefnu og áherslur leikskólans. Leikskólastjóri gætir hagsmuna starfsfólks, gerir starfsfólki grein fyrir réttindum sínum, ábyrgð og skyldum og veitir markvissa endurgjöf á störf þess. Við ráðningar nýrra starfsmanna er farið eftir lögbundnu ráðningarferli og þess gætt að starfsmaður uppfylli lögbundnar kröfur um menntun og hafi til að bera þá þekkingu og/eða reynslu sem krafist er í starfinu. Stjórnendur í leikskólanum skipuleggja og samhæfa störf starfsfólks og skipta með sér verkum þannig að sérþekking þeirra og reynsla nýtist leikskólastarfinu sem best. Þeir leysa ágreiningsmál sem upp koma í leikskólanum samkvæmt verklagsreglum þar um. Starfsfólk fær reglulega fræðslu um öryggismál, slysavarnir og barnaverndarmál.

Vísbending	Hvar vísbendinga er t.d. að leita
Stjórnendateymi skiptir með sér verkum við stjórnun og miðlar upplýsingum sín á milli.	Viðtal v/leikskólastjóra. Rýnihópur deildarstjóra.
Stjórnendateymi skipuleggur og samhæfir störf starfsfólks í samræmi við menntun þeirra og sérhæfingu.	Viðtal v/leikskólastjóra. Rýnihópur deildarstjóra.
Stjórnendateymi samræmir störf þeirra sem sjá um málefni einstakra barna varðandi sérfræðipjónustu.	Viðtal v/leikskólastjóra og sérkennslustjóra
Forgangsröðun í nýtingu fjármagns tekur mið af stefnu leikskólans og Reykjavíkurborgar. ³	Upplýsingar frá fjármáladeild.
Leikskólinn er rekinn fyrir það fjármagn sem honum er úthlutað. ³	Upplýsingar frá fjármáladeild.
Við ráðningu nýrra starfsmanna er farið eftir lögbundnu ráðningarferli (s.s. öll störf auglýst, öllum umsækjendum svarað, aflað upplýsinga frá sakaskrá og leitast við að jafna kynjahlutfall).	Viðtal við leikskólastjóra. Upplýsingar frá mannauðsdeild.
Við ráðningu nýrra starfsmanna er gætt að vanhæfni til meðferðar máls vegna ættingja eða tengdra aðila ⁴	Viðtal við leikskólastjóra.

² Með auðlindum er t.d. átt við mannauð, fjármagn, efnivið, búnað og húsnæði.

³ Leikskólar sem reknir eru af Reykjavíkurborg þurfa að taka mið af stefnu Reykjavíkurborgar, aðrir ekki.

⁴ Sbr. 2. tl. 3. og 4. gr. stjórnisýslulaga nr. 37/1993.

Unnið er eftir <i>Verklagsreglum um móttöku nýrra starfsmanna</i> . ⁵	Viðtal við leikskólastjóra. Rýnihópur deildarstjóra.
Starfsþróunarsamtöl eru tekin a.m.k. einu sinni á ári.	Viðtal við leikskólastjóra. Rýnihópar deildarstjóra, leikskólakennara og starfsfólks.
Niðurstöður starfsþróunarsamtala eru skráðar og þeim fylgt eftir.	Viðtal við leikskólastjóra.
Starfsfólk fær samningsbundinn undirbúnings-tíma ⁶ .	Rýnihópar deildarstjóra og leikskólakennara
Verklagsreglur um meðferð ágreinings- og eineltismála í starfsmannahópnum liggja fyrir og unnið er eftir þeim.	Viðtal við leikskólastjóra. Gögn frá leikskólanum.
Allt starfsfólk undirritar skjal um trúnað og þagnarskyldu.	Viðtal við leikskólastjóra.
Persónuupplýsingar eru varðveittar í læstum hirslum eða í læstum skráum í tölvum.	Viðtal við leikskólastjóra.
Starfsfólk fær reglulega fræðslu um öryggismál og slysavarnir (t.d. á tveggja til þriggja ára fresti).	Viðtal við leikskólastjóra. Rýnihópar leikskólakennara og starfsfólks.

⁵ Sjá: http://innri.reykjavik.is/desktopdefault.aspx/tabid-350/774_view-1845/ Á eingöngu við um leikskóla sem reknir eru af Reykjavíkurborg.

⁶ Skv. kjarasamningum Félags leikskólakennara og Starfsmannafélags Reykjavíkurborgar.

1.3 Faglegt samstarf

Viðmið um gæðastarf

Leikskólastjóri leiðir lýðræðislegt samstarf þeirra sem starfa innan leikskólans og stuðlar að umburðarlyndi, jafnrétti og uppbyggilegum samskiptum starfsfólks. Lögð er áhersla á opnar umræður og samvinnu um uppeldi og nám, bæði með formlegum og óformlegum hætti. Búið er í haginn fyrir teymisvinnu og starfsfólki falin ábyrgð á að leiða slíka vinnu. Starfsfólk er hvatt til nýsköpunar og til að hrinda hugmyndum sínum í framkvæmd. Litið er á foreldra og börn sem samstarfsaðila um gæði leikskólastarfsins, tillit er tekið til sjónarmiða þeirra við ákvarðanatöku og framlag þeirra er metið. Faglegt og virkt samstarf er við grunnskóla, stofnanir og aðila í grenndarsamfélaginu. Leikskólastjóri hvetur starfsfólk til samvinnu og samráðs við aðila utan leikskólans. Samráð er haft við hagsmunaaðila⁷ leikskólasamfélagsins þegar teknar eru ákvarðanir sem varða heildina.

Vísbending	Hvar vísbendinga er t.d. að leita
Í stefnu leikskólans kemur fram að lögð er áhersla á lýðræðisleg vinnubrögð í leikskólastarfinu.	Gögn frá leikskólanum – skólanámskrá/-heimasíða.
Lýðræðisleg vinnubrögð einkenna samstarf í leikskólanum.	Viðtal við leikskólastjóra. Rýnihópar deildarstjóra/leikskólakennara og starfsfólks.
Samstarf einkennist af uppbyggilegum samskiptum og gagnkvæmu trausti aðila.	Viðtal við leikskólastjóra. Rýnihópar deildarstjóra/leikskólakennara og starfsfólks.
Sett er upp áætlun um skipulagsdaga og starfsmannafundi sem nær til alls starfsfólks.	Viðtal við leikskólastjóra. Rýnihópar deildarstjóra/leikskólakennara og starfsfólks.
Formlegir fundir eru boðaðir með dagskrá og fundargerðir ritaðar og aðgengilegar.	Viðtal við leikskólastjóra. Rýnihópar deildarstjóra/leikskólakennara og starfsfólks.
Nauðsynlegum upplýsingum er miðlað til starfsfólks.	Rýnihópar leikskólakennara og starfsfólks.
Virk áætlun er til um samstarf við grunnskóla í hverfinu (s.s. um aðlögun barna, gagnkvæma upplýsingagjöf og heimsóknir).	Gögn frá leikskólanum – starfsáætlun/-skólanámskrá. Viðtal við leikskólastjóra

⁷ Hagsmunaaðili leikskóla er sá sem hefur hagsmuni af velferð og frammistöðu leikskólans, þeir helstu eru börn, foreldrar og starfsfólk, auk rekstraraðila (sveitarstjórn og skólanefnd). Aðrir hagsmunaaðilar eru t.d. fræðsluyfirvöld (SFS og mennta- og menningarmálaráðuneyti), verðandi leikskólabörn og foreldrar þeirra, íbúar, grunnskólar og aðrir aðilar í grenndarsamfélagi leikskólans.

Samráð er milli leikskólans og grunnskóla í hverfinu um skipulagsdaga. ⁸	Gögn frá leikskólanum – starfsáætlun/-skólanámskrá. Viðtal við leikskólastjóra
Virkt samstarf er við aðila í grenndarsamfélaginu (s.s. heilsugæslu, listamenn og dvalar- og hjúkrunarheimili).	Gögn frá leikskólanum – starfsáætlun/-skólanámskrá. Viðtal við leikskólastjóra. Rýnihópur deildarstjóra og leikskólakennara.
Stjórnendur eru vakandi fyrir samstarfsmöguleikum og hvetja starfsfólk til þátttöku í verkefnum innan og utan leikskólans.	Rýnihópur deildarstjóra og leikskólakennara.
Litið er á foreldra og börn sem samstarfsaðila.	Viðtal við leikskólastjóra. Rýnihópur deildarstjóra og leikskólakennara.
Leikskólinn nýtir sér ráðgjöf og stuðning frá skrifstofu SFS/þjónustumiðstöð.	Viðtal við leikskólastjóra

⁸ Á fyrst og fremst við um leikskóla sem reknir eru af Reykjavíkurborg.

1.4 Leikskólaþróun og símenntun

Viðmið um gæðastarf

Stöðugt og markvisst er unnið að þróun, nýbreytni og umbótum í leikskólastarfinu með hag barna að leiðarljósi. Þróunarstarf endurspeglar stefnu og markmið leikskólans, sveitarfélagsins og fræðsluyfirvalda, svo og umbótaþarfir leikskólans. Markmið þróunar- og umbótastarfs, tímaáætlun, skipulag og leiðir liggja fyrir, ásamt því hvernig verkefnið er metið. Leikskólastjóri sér til þess að starfsfólk fái tækifæri til að bæta við þekkingu sína og vera í stöðugri starfsþróun. Hann hefur forystu um að mótuð er símenntunaráætlun fyrir leikskólann í heild í samvinnu við starfsfólk. Símenntunaráætlun tengist þróunar- og umbótastarfi innan leikskólans. Hún er í samræmi við áherslur leikskólans, sveitarfélagsins og aðalnámskrár og tekur mið af þörfum starfsfólks. Leikskólastjóri og starfsmaður gera í starfsþróunarsamtali sameiginlega áætlun um starfsþróun starfsmannsins. Leikskólastjóri heldur skrá yfir símenntun og þekkingu einstakra starfsmanna. Leikskólastjóri hefur forgöngu um innra mat, felur ákveðnum aðila/aðilum ábyrgð á framkvæmd þess, vinnur með þeim að matinu og tryggir að niðurstöður séu notaðar til umbóta. Hann sér einnig til þess að mat á námi og framförum barna sé reglubundinn þáttur í leikskólastarfinu.

Vísbending	Hvar vísbendinga er t.d. að leita
Leikskólastjóri hvetur til og veitir svigrúm fyrir þróunarstarfi í leikskólanum.	Rýnihópar deildarstjóra og leikskólakennara.
Þróunar- og/eða umbótaáætlun byggir á stefnu leikskólans og innra og/eða ytra mati á starfinu.	Gögn frá leikskólanum – starfsáætlun.
Símenntunaráætlun endurspeglar áherslur leikskólans sem birtast í skólanámskrá.	Gögn frá leikskólanum – starfsáætlun.
Samræmi er milli símenntunaráætlunar og umbótaáætlunar leikskólans.	Gögn frá leikskólanum – starfsáætlun.
Starfsfólk er hvatt til að leita fjölbreyttra leiða til að efla sig í starfi.	Rýnihópur leikskólakennara og starfsfólks.
Leikskólastjóri heldur skrá yfir símenntun og þekkingu einstakra starfsmanna.	Viðtal við leikskólastjóra.
Stjórnendur bera ábyrgð á að innra mat sé framkvæmt.	Viðtal við leikskólastjóra. Rýnihópur deildarstjóra.
Stjórnendur sjá til þess að mat á framförum barna sé hluti af leikskólastarfinu.	Viðtal við leikskólastjóra. Rýnihópur deildarstjóra.

1.5 Skólanámskrá, starfsáætlun, áætlanir og verklagsreglur

Viðmið um gæðastarf

Leikskólastjóri hefur forystu um gerð skólanámskrár sem er nánari útfærsla á aðalnámskrá leikskóla og felur í sér uppeldis- og námsáætlun leikskóla. Skólanámskrá tekur mið af sérstöðu leikskóla og skólastefnu Reykjavíkurborgar og er endurskoðuð reglulega. Leikskólastjóri gefur árlega út starfsáætlun. Í starfsáætlun er gerð grein fyrir starfsemi leikskóla og öðrum hagnýtum upplýsingum sem varða leikskólann og breytast frá ári til árs. Skólanámskrá og starfsáætlun eru unnar í samvinnu leikskólakennara, annars starfsfólks, barna og foreldra. Skólanámskrá og starfsáætlun eru opinber gögn og eru aðgengileg öllum hagsmunaaðilum leikskólasamfélagsins. Þær eru staðfestar af skóla- og frístundaráði Reykjavíkur að fenginni umsögn foreldraráðs leikskólans. Leikskólastjóri ber ábyrgð á að til séu áætlanir og verklagsreglur sem tryggja öryggi barna og starfsfólks og stuðla að því að samhæfa störf og viðbrögð starfsfólks.

Vísbending	Hvar vísbendinga er t.d. að leita
Í skólanámskrá eru birtar þær upplýsingar sem aðalnámskrá og stefnuskjöl skóla- og frístundasviðs ⁹ tilgreina að þar skuli birtast (sbr. gátlisti um skólanámskrá).	Skólanámskrá yfirfarin með gátlista
Starfsfólk tekur þátt í gerð skólanámskrár og samráð er haft við börn og foreldra eftir því sem við á.	Viðtal við leikskólastjóra. Rýnihópar deildarstjóra, leikskólakennara, starfsfólks og foreldraráðs/foreldrafélags.
Leikskólastjóri hefur forgöngu um reglulega endurskoðun skólanámskrár.	Viðtal við leikskólastjóra. Rýnihópur deildarstjóra.
Skólanámskrá er lögð fyrir foreldraráð til umsagnar og skóla- og frístundaráð til staðfestingar.	Viðtal við leikskólastjóra. Rýnihópur foreldraráðs/foreldrafélags.
Skólanámskrá er birt á heimasíðu leikskólans og/eða á annan aðgengilegan hátt.	Heimasíða. Viðtal við leikskólastjóra.
Í starfsáætlun eru birtar þær upplýsingar sem aðalnámskrá og stefnuskjöl skóla- og frístundasviðs tilgreina að þar skuli birtast.	Starfsáætlun yfirfarin með gátlista?
Starfsáætlun er unnin árlega með þátttöku aðila leikskólasamfélagsins.	Viðtal við leikskólastjóra. Rýnihópar deildarstjóra, leikskólakennara, starfsfólks og foreldraráðs/foreldrafélags.

⁹ Með stefnuskjöllum er átt við útgefið efni sem skilgreinir stefnu og áherslur Reykjavíkur í leikskólamálum, s.s. samþykktir skóla- og frístundaráðs, stefnu skóla- og frístundaráðs í ýmsum málaflokkum og stefnu og starfsáætlun skóla- og frístundasviðs.

Starfsáætlun er lögð fyrir foreldraráð til umsagnar og skóla- og frístundaráð til staðfestingar.	Viðtal við leikskólastjóra. Rýnihópur foreldraráðs/foreldrafélags.
Starfsáætlun er birt á heimasíðu leikskólans og/eða á annan aðgengilegan hátt.	Heimasíða. Viðtal við leikskólastjóra.
Starfsmannahandbók ¹⁰ er til á deildum og er uppfærð reglulega.	Rýnihópar deildarstjóra, leikskólakennara og starfsfólks. Vettvangsathugun – gátlisti.
Verklagsreglur um viðbrögð við slysum liggja fyrir og eru aðgengilegar öllum.	Viðtal við leikskólastjóra. Gögn frá leikskóla Rýnihópar deildarstjóra, leikskólakennara og starfsfólks.
Unnið er eftir verklagsreglum og viðbrögðum við slysum.	Rýnihópar deildarstjóra, leikskólakennara og starfsfólks.
Áfallateymi og áætlun um viðbrögð við áföllum er til.	Heimasíða. Viðtal við leikskólastjóra. Gögn frá leikskóla.
Öryggis- og rýmingaráætlun liggur fyrir.	Heimasíða. Viðtal við leikskólastjóra.
Starfsfólk þekkir til verklagsreglna ¹¹ um tilkynningaskyldu til barnaverndarnefnda.	Viðtal við leikskólastjóra. Rýnihópar deildarstjóra, leikskólakennara og starfsfólks.
Áætlun um upphaf leikskólagöngu barna er til og unnið er samkvæmt henni.	Viðtal við leikskólastjóra. Gögn frá leikskóla.
Áætlun byggð á læsisstefnu hefur verið gerð og unnið er eftir henni. ¹²	Heimasíða / skólanámskrá. Rýnihópur deildarstjóra, vettvangsathuganir
Framkvæmdaáætlun um jafnrétti, byggð á mannréttindastefnu Reykjavíkurborgar, liggur fyrir og unnið er eftir henni.	Heimasíða / skólanámskrá.

¹⁰ Hér er átt við nauðsynlegar upplýsingar sem þurfa að vera aðgengilegar fyrir starfsfólk, s.s. dagskipulag, verklagsreglur, verkaskipting starfsfólks o.fl.

¹¹ Sjá verklagsreglur Barnaverndarstofu: <http://www.bvs.is/files/file494.pdf>

¹² Á fyrst og fremst við um leikskóla sem reknir eru af Reykjavíkurborg.

2 Uppeldis- og menntastarf

2.1 Skipulag náms og námsaðstæður

Viðmið um gæðastarf:

Í leikskólanum er velferð og hagur barna leiðarljós í öllu starfi. Leikskólahúsnæði og útileiksvæði tekur mið af ólíkum þörfum barna og veitir þeim tækifæri til náms í gegnum leik. Námsumhverfið er fjölbreytt og hvetjandi og skipulagt út frá markmiðum starfsins. Umhverfi leikskólans er reglulega nýtt fyrir nám. Börn og starfsfólk búa við öruggt, hollt og vistvænt umhverfi. Skipulag húsnæðis gefur kost á samskiptum og samstarfi allra í leikskólastarfinu. Gert er ráð fyrir rými til að veita sérfræðipjónustu þegar á þarf að halda. Vinnuaðstaða fyrir starfsfólk er góð. Fjölbreytt úrval af leik- og námsefni er til staðar. Það höfðar til mismunandi skynjunar og er í senn hvetjandi og krefjandi. Leik- og námsefni er aðgengilegt, í góðu ástandi og endurspeglar áherslur leikskólans. Það hentar mismunandi þörfum og áhugasviðum barna og endurspeglar margbreytileika. Leik- og námsefni er endurmetið reglulega. Í skipulagi og viðfangsefnum leikskólastarfsins er stuðlað að alhliða þroska og menntun barna. Dagskipulag liggur fyrir og hlutverk starfsfólks í því er skýrt. Börnin fá tækifæri til að vera athafnasöm og hvílast yfir daginn. Þau eiga möguleika á vali og gott jafnvægi er milli frjálsra leikja og athafna sem skipulagðar eru af starfsfólki. Dagskipulag mætir þörfum allra barna.

Vísbending	Hvar vísbendinga er t.d. að leita
Skipulag húsnæðis gerir ráð fyrir ólíkum viðfangsefnum barna (sbr. gátlisti um skipulag húsnæðis og leik- og námsefni).	Vettvangsathugun – gátlisti.
Skipulag húsnæðis gefur kost á samskiptum og samstarfi allra í leikskólanum (sbr. gátlisti um skipulag húsnæðis og leik- og námsefni).	Vettvangsathugun – gátlisti. Rýnihópar leikskólakennara/starfsfólk- /deildarstjóra. Viðtal við sérkennslustjóra.
Möguleikar húsnæðis og útileiksvæðis til leiks og náms eru nýttir.	Vettvangsathugun
Skipulag húsnæðis ber þess merki að unnið er að góðri hljóðvist. ¹³	Vettvangsathugun – gátlisti.
Rými er til að veita sérfræðipjónustu.	Vettvangsathugun – gátlisti.
Vinnuaðstaða fyrir starfsfólk er góð, s.s. til undirbúnings, samráðs, funda og sérkennslu (sbr. gátlisti um skipulag húsnæðis og leik- og námsefni).	Vettvangsathugun – gátlisti. Rýnihópur leikskólakennara/deildarstjóra. Viðtal við sérkennslustjóra.

¹³ Með hljóðvist er átt við ástand/gæði rýmis með tilliti til hve vel/illa röddin berst til áheyrenda, s.s. vegna bergmáls, erilhávaða, of langrar ómtímalengdar og bakgrunnshávaða.

Umhverfi leikskólans er nýtt til þekkingarleitar (útinám, gönguferðir o.s.frv.)	Skólanámskrá og starfsáætlun. Rýnihópur leikskólakennarar/starfsfólk/deildarstjórar.
Fjölbreytt úrval af leik- og námsefni er til staðar (sbr. gátlisti um skipulag húsnæðis og leik- og námsefni).	Vettvangsathugun – gátlisti. Rýnihópur barna.
Efniviður, náms- og kennslugögn eru aðgengileg fyrir starfsfólk.	Vettvangsathugun. Rýnihópar leikskólakennara/starfsfólks.
Efniviður, s.s. myndir á veggjum, bókakostur og leikefni, endurspeglar margbreytileika mannlífsins (útlit, færni, aldur, fjölbreytt tungumál, fjölbreyttar fjölskyldugerðir o.fl.).	Vettvangsathugun.
Dagskipulag er endurmetið reglulega til að mæta þörfum barnanna.	Rýnihópar deildarstjórar/leikskólakennarar.
Í dagskipulagi er jafnvægi á milli frjálsra leikja og skipulagðra athafna.	Vettvangsathugun. Rýnihópar deildarstjórar/leikskólakennarar.
Í dagskipulagi er jafnvægi milli rólegra og fjörugra athafna.	Vettvangsathugun.
Dagskipulag veitir svigrúm til að mæta þörfum allra barna (s.s. með stuðningi og sérfræðipjónustu).	Vettvangsathugun. Rýnihópar deildarstjórar/leikskólakennarar. Viðtal við sérkennslustjóra.

2.2 Uppeldi, menntun og starfshættir

Viðmið um gæðastarf:

Í leikskólanum fer nám barna fram í frjálsum og skipulögðum leik og í skapandi starfi. Börnin njóta fjölbreyttra náms- og uppeldiskosta og komið er fram við þau sem fullgilda þátttakendur í samfélagi leikskólans. Uppeldi og menntun fléttast saman og vel er stutt við námshvöt barnanna, sjálfsprottnar athafnir og áhuga. Börnin fá viðfangsefni við hæfi og eru hvött til þátttöku í því sem leikskólastarfið hefur upp á að bjóða. Leik barna er gefið nægilegt rými og þau fá samfelldan tíma til þess að þróa leik sinn og dýpka. Skipulagt starf er ígrundað, krefjandi og tekur tillit til þarfa, reynslu og áhugasviðs hvers barns. Stærð hópa miðast við að hver einstaklingur fái notið sín. Starfsfólk¹⁴ á jákvæð og uppbyggileg samskipti við börnin og myndar tengsl við þau í gegnum leik. Það grípur þau tækifæri sem gefast til að kveikja áhuga barna og styðja við nám þeirra. Starfsfólkið styður við og eflir jákvæð samskipti í leik.

Vísbending	Hvar vísbendinga er t.d. að leita
Skipulögð viðfangsefni og leikur tekur mið af hæfileikum og námsþörfum barna.	Vettvangsathugun.
Svigrúm er til að mæta hreyfiþörf barna í leik og samskiptum.	Vettvangsathugun.
Umhyggja einkennir samskipti starfsfólks við börn.	Vettvangsathugun.
Starfsfólk notar virka hlustun í samskiptum við börn.	Vettvangsathugun.
Starfsfólk nýtir daglegar athafnir til náms og samskipta.	Vettvangsathugun.
Starfsfólk bregst við og nýtir viðbrögð og áhuga barna.	Vettvangsathugun.
Á meðan á verkefnum stendur þróar starfsfólk þau eftir þörfum.	Vettvangsathugun.
Námsleiðir henta vel þörfum og færni hvers barns.	Vettvangsathugun.
Starfsfólk leiðbeinir og tekur þátt í leik barna þegar það á við.	Vettvangsathugun. Rýnihópur barna.
Starfsfólk á jákvæð og uppbyggileg samskipti við börn og myndar tengsl við þau í gegnum leik.	Vettvangsathugun.
Starfsfólk hefur yfirsýn og gætir þess að hvert barn fái að njóta sín.	Vettvangsathugun.

¹⁴ Hér er átt við alla þá sem starfa í leikskólanum og vinna með börnunum

2.3 Leikur og nám – lýðræði, jafnrétti og þátttaka barna

Viðmið um gæðastarf:

Leikskólinn stuðlar að jafnrétti og virkri þátttöku barna. Lýðræðisleg gildi eru í hávegum höfð. Litið er á börnin sem samstarfsaðila og sjónarmið þeirra eru virt í ákvörðunum um leikskólastarfið. Starfsfólk er börnum fyrirmynd í lýðræðislegum starfsháttum og börnum eru sköpuð tækifæri til að þróa færni sína í lýðræðislegum vinnubrögðum. Réttlæti og virðing einkenna samskipti, öll börn fá tækifæri til að tjá sig og eru hvött til þess. Leitað er eftir skoðunum þeirra, þær ræddar og tillit tekið til þeirra. Samfélagsvitund og gagnrýnin hugsun barna er efl. Börnin fá jöfn tækifæri til að takast á við fjölbreytt viðfangsefni. Börnin taka þátt í fjölbreyttum verkefnum sem auka forvitni þeirra og áhuga. Verkefni hvetja til rannsókna og ígrundunar þannig að sköpunarkraftur barnanna og ímyndunarafi fái notið sín. Börnin taka þátt í verkefnum og leik af áhuga og gleði.

Vísbending	Hvar vísbendinga er t.d. að leita
Börnum er gefið tækifæri til að hafa raunveruleg áhrif á skipulag leikskólastarfsins.	Rýnihópar barna/deildarstjóra/leikskólakennara/-starfsfólks. Vettvangsathugun.
Börnin hafa áhrif á viðfangsefni skipulagðra stunda (hópastarf, valstund, samvera o.s.frv.)	Rýnihópar barna/deildarstjóra/leikskólakennara/-starfsfólks. Vettvangsathugun.
Börnin eru hvött til að deila reynslu sinni, hugmyndum og tilfinningum.	Rýnihópar barna/deildarstjóra/leikskólakennara/-starfsfólks. Vettvangsathugun.
Starfsfólk er tilbúið að hlusta á börnin, ræða við þau og virða sjónarmið þeirra.	Rýnihópar barna/deildarstjóra/leikskólakennara/-starfsfólks. Vettvangsathugun.
Leitað er eftir hugmyndum barna og þau studd í að útfæra og framkvæma þær.	Rýnihópar barna/deildarstjóra/leikskólakennara/-starfsfólks. Vettvangsathugun.
Börnin koma reglulega að mati á leikskólastarfi ¹⁵ .	Rýnihópar deildarstjóra/leikskólakennara. Skólanámskrá.
Leitað er leiða til að fá fram raddir barna sem enn hafa ekki öðlast næga færni í tungumálinu.	Vettvangsathuganir. Rýnihópar.
Fjölbreyttar leiðir eru farnar til að fá fram sjónarmið barna.	Rýnihópar.
Jafnrétti og jöfn hlutdeild allra í barnahópnum birtist í starfi á deildum.	Rýnihópar deildarstjóra/leikskólakennara/-starfsfólks. Vettvangsathugun. Skólanámskrá.
Í samvinnu við börnin er leitast við að taka þátt í samfélagsverkefnum, s.s. umhverfisvernd og góðgerðarstarfsemi.	Rýnihópar deildarstjóra/leikskólakennara/-starfsfólks. Skólanámskrá.
Börnin hafa val um viðfangsefni í skipulögðum stundum og frjálsum leik.	Rýnihópar barna/deildarstjóra/leikskólakennara/-starfsfólks. Vettvangsathugun.
Börnin hafa val um fjölbreytt viðfangsefni.	Vettvangsathugun.

¹⁵ Ánægja, áhugi og líðan yngri barna eru nýtt sem vísbending í mati á leikskólastarfi.

Viðfangsefni höfða til margvíslegra áhugasviða barna.	Vettvangsathugun.
Komið er til móts við börnin þegar þau langar að skipta um viðfangsefni.	Vettvangsathugun. Rýnihópar barna/-leikskólakennara/starfsfólks/deildarstjóra.
Sjálfsprottnum leik og athöfnum barna er gefið nægjanlegt svigrúm.	Vettvangsathugun.

2.4 Námssvið leikskólans

Viðmið um gæðastarf:

Starfið endurspeglar að unnið er markvisst með námssvið leikskólans: samskipti og læsi í víðum skilningi, heilbrigði og vellíðan, menntun til sjálfbærni og vísindi, sköpun og menningu. Námssviðin eru samþætt daglegu starfi og eru hluti af leik barnsins. Börnin fá tækifæri til að tjá sig á fjölbreyttan hátt og öðlast skilning á að ritað mál og tákni hafi merkingu. Þau eiga í uppbyggilegum samskiptum og þróa hæfni til að lesa í umhverfi sitt. Þau læra að bera virðingu og umhyggju fyrir öðru fólki, þróa með sér samkennd, tillitssemi og vináttu. Börnin njóta útiveru, fjölbreyttrar hreyfingar, hvíldar og hollrar næringar. Þau læra um og tileinka sér heilbrigða lífshætti, hollustu og hreinlæti. Lögð er áhersla á alhliða velferð og vellíðan hvers og eins, jákvæð samskipti og félagsleg tengsl. Börnin læra að bera virðingu og umhyggju fyrir náttúru og umhverfi sínu og fá tækifæri til að upplifa og njóta. Þau fást við verkefni sem vekja forvitni þeirra og hvetja til gagnrýnnar hugsunar, rannsókna og kannana. Börnin fá tækifæri til að móta, miðla, búa til, skapa og tjá sig með fjölbreytilegum hætti. Þau fá tækifæri til skapandi hugsunar og sjálfstæðra vinnubragða. Menning og listir eru samofin leikskólastarfinu og börnin fá tækifæri til að njóta þeirra.

Vísbending	Hvar vísbendinga er t.d. að leita
Námsumhverfi styður við máltöku og málþroska barna, s.s. samskipti, verkefni og efniviður.	Vettvangsathugun.
Unnið er með frásagnir, sögur, söng, ljóð og ævintýri.	Vettvangsathugun.
Ritmál er sýnilegt innan leikskólans	Vettvangsathugun.
Unnið er markvisst að eflingu læsis í víðum skilningi og það endurspeglast bæði í námskrá, áætlun um læsi og í starfi (s.s. læsi á umhverfi, tækni, samskipti, menningu, tákni, myndmál, ritmál og tölur)	Spurningar/eyðublað sem deildarstjórar útfylla. Vettvangsathuganir. Skólanámskrá/starfsáætlun.
Unnið er markvisst að því að efla samskipti barna og það endurspeglast bæði í námskrá og starfi.	Spurningar/eyðublað sem deildarstjórar útfylla. Vettvangsathuganir. Skólanámskrá/starfsáætlun.
Unnið er markvisst að því að efla heilbrigði og vellíðan og það endurspeglast bæði í námskrá og starfi (s.s. með útiveru, fjölbreyttri hreyfingu, hollri næringu, jákvæðum samskiptum og félagslegum tengslum)	Spurningar/eyðublað sem deildarstjórar útfylla. Vettvangsathuganir. Skólanámskrá/starfsáætlun.
Unnið er markvisst að uppeldi til sjálfbærni og það endurspeglast bæði í námskrá og starfi (s.s. þátttaka í samfélagsverkefnum, góðgerðarstarfsemi, umhverfisvernd og útinám).	Spurningar/eyðublað sem deildarstjórar útfylla. Vettvangsathuganir. Skólanámskrá/starfsáætlun.

Unnið er markvisst að eflingu vísinda meðal barna í leikskólanum og það endurspeglast bæði í námskrá og starfi.	Spurningar/eyðublað sem deildarstjórar útfylla. Vettvangsathuganir. Skólanámskrá/starfsáætlun.
Unnið er markvisst að sköpun í leikskólanum og það endurspeglast bæði í námskrá og starfi (læsi og samskipti, heilbrigði og vellíðan, sjálfbærni og vísindi, sköpun og menning)	Spurningar/eyðublað sem deildarstjórar útfylla. Vettvangsathuganir. Skólanámskrá/starfsáætlun.
Í sköpun er áhersla lögð á ferlið fremur en afurðina.	Vettvangsathugun.
Unnið er markvisst með menningu ¹⁶ í leikskólanum og það endurspeglast bæði í námskrá og starfi (s.s. með tækifærum barna til að njóta menningar og lista, jafnt innan sem utan leikskólans, kynningu á menningu og listum, heimsóknnum listamanna og fjölmenningu).	Spurningar/eyðublað sem deildarstjórar útfylla. Vettvangsathuganir. Skólanámskrá/starfsáætlun.
Unnið er markvisst með heimamenningu allra barna.	Rýnihópar Vettvangsathuganir. Skólanámskrá/starfsáætlun.

¹⁶ Hafa ber í huga þrjúþætt hlutverk barnamenningar, þ.e. menningu fyrir börn, menningu með börnum og menningu barna.

2.5 Leikskóli án aðgreiningar/leikskóli margbreytileikans

Viðmið fyrir gæðastarf:

Í leikskólanum ríkja jákvæð viðhorf til margbreytileikans. Áhersla er lögð á að viðurkenna og virða hvert barn og byggja á styrkleikum þess. Lögð er áhersla á forvarnarstarf til að stuðla markvisst að velferð barna. Þau fá jöfn tækifæri í leik og námi og eiga öll hlutdeild í leikskólastarfinu. Í leikskólanum er réttur allra barna til leiks og menntunar virtur og starfshættir taka mið af hugmyndafræði náms án aðgreiningar. Börn sem þurfa sérstakan stuðning fá hann innan leikskólans. Snemmtæk íhlutun er höfð að leiðarljósi. Unnið er markvisst eftir viðurkenndum aðferðum og leikur er virtur sem megin námsleið barna. Ákvörðun um sérstakan stuðning er tekin í samráði við foreldra, starfsfólk og sérfræðiþjónustu¹⁷, eftir því sem við á. Stuðningurinn fer fram í leikskólanum í nánu samstarfi við foreldra og undir handleiðslu frá sérfræðiþjónustu. Starfsfólk með viðeigandi sérþekkingu starfar innan leikskólans, það skipuleggur og leiðir stuðning, mat og eftirfylgni og miðlar þekkingu sinni innan leikskólans og til foreldra. Starfsfólk skilur ólíkar þarfir barna, virðir þau og viðurkennir sérstöðu þeirra. Það vinnur saman og deilir ábyrgð á námi og velferð barnanna.

Vísbending	Hvar vísbendinga er t.d. að leita
Umhverfið er aðlagð til að mæta þörfum allra barna.	Vettvangsathugun. Viðtal við sérkennslustjóra. Rýnihópar deildarstjóra/leikskólakennara.
Lögð er áhersla á að íhlutun fari sem mest fram í daglegu starfi og leik.	Vettvangsathugun. Viðtal við sérkennslustjóra. Rýnihópar deildarstjóra/leikskólakennara.
Öll börn eiga sýnilega hlutdeild í barnahópnum.	Vettvangsathugun.
Leikskólasérkennarar, þroskaþjálfar eða starfsfólk með sambærilega menntun starfar innan leikskólans.	Viðtal við leikskólastjóra.
Einstaklingsnámskrár eru gerðar fyrir börn sem þurfa sérstakan stuðning.	Viðtal við sérkennslustjóra. Rýnihópur deildarstjóra.
Einstaklingsnámskrár eru endurskoðaðar reglulega.	Viðtal við sérkennslustjóra. Rýnihópur deildarstjóra.
Foreldrar koma að gerð og endurmati á einstaklingsnámskrá barnsins.	Viðtal við sérkennslustjóra. Rýnihópur deildarstjóra.
Starfsfólk fær upplýsingar og stuðning til að framfylgja markmiðum einstaklingsnámskráa.	Rýnihópar starfsfólks/deildarstjóra. Viðtal við sérkennslustjóra.
Starfsfólk sækir námskeið til að auka fagþekkingu sína á þroskafrávikum og sérúrræðum barna á leikskólanum.	Viðtal við leikskólastjóra og sérkennslustjóra. Rýnihópar starfsfólks/deildarstjóra/-leikskólakennara.

¹⁷ Með sérfræðiþjónustu er átt við fagskrifstofu leikskóla SFS, þjónustumiðstöðvar, sérfræðiþjónustu sveitarfélags og sérfræðiþjónustu ríkis.

Allt starfsfólk er upplýst um sérþarfir barna sem dvelja í leikskólanum.	Rýnihópar starfsfólks/deildarstjóra/-leikskólakennara.
Farið er eftir ákveðnu ferli ef grunur vaknar um frávík hjá barni.	Viðtal við leikskólastjóra og sérkennslustjóra. Rýnihópar deildarstjóra/leikskólakennara.
Teymi er myndað um börn með alvarleg frávík.	Viðtal við leikskólastjóra og sérkennslustjóra. Rýnihópur deildarstjóra.
Stöðufundir sérfræðinga, stuðningsaðila og foreldra eru haldnir reglulega.	Viðtal við sérkennslustjóra. Rýnihópur deildarstjóra.
Verkferlar vegna sérfræðipjónustu eru skýrir og aðgengilegir bæði starfsfólki og foreldrum.	Viðtal við sérkennslustjóra. Rýnihópur leikskólakennara/starfsfólks/foreldra.
Samstarf og samvinna er við sérfræðinga/-sérfræðipjónustu utan leikskólans.	Viðtal við leikskólastjóra og sérkennslustjóra. Rýnihópur deildarstjóra.
Mati, úrræðum og verkefnum er fylgt eftir með skipulögðum hætti.	Viðtal við sérkennslustjóra. Rýnihópur deildarstjóra.
Upplýsingum um börn með sérþarfir er skilað til grunnskóla með skipulögðum hætti.	Viðtal við sérkennslustjóra. Rýnihópur deildarstjóra.
Leikskólinn nýtir sér ráðgjöf og stuðning frá þjónustumiðstöð hverfis.	Viðtal við sérkennslustjóra. Rýnihópur deildarstjóra.

2.6 Mat á námi og velferð barna

Viðmið um gæðastarf:

Í leikskólanum er fylgst með alhliða þroska barna, námi þeirra, velferð og færni. Upplýsingaöflun er reglubundin, markviss og samofin daglegu starfi leikskólans og felur í sér skipulagningu, skráningu, mat og ígrundun. Leikskólinn notar fjölbreyttar aðferðir við að meta nám og stöðu barna og hefur mótað sérstakt vinnulag þar um sem fjallað er um í skólanámskrá. Matið er einstaklingsmiðað og unnið í samstarfi leikskóla, foreldra og barna eftir því sem við á. Á grundvelli matsins er áframhaldandi nám skipulagt og séð er til þess að öll börn fái menntun, uppeldi og umönnun við hæfi. Staða barna sem kunna að þurfa sérstakan stuðning er metin með viðeigandi og viðurkenndum matstækjum og skimunum í samráði við foreldra. Leitað er til sérfræðipjónustu sveitarfélagsins eftir greiningu, ráðgjöf og fræðslu þegar foreldrar og starfsfólk telja þess þurfa. Gætt er að trúnaði og öruggri varðveislu upplýsinga.

Vísbending	Hvar vísbendinga er t.d. að leita
Áætlun er til um mat á námi og velferð barna.	Starfsáætlun/gögn frá leikskólanum. Rýnihópar deildarstjóra/leikskólakennara. Leikskólastjóri.
Reglulegar skráningar eru gerðar á framförum allra barna.	Rýnihópar deildarstjóra/leikskólakennara/-starfsfólks. Leikskólastjóri. Gögn frá leikskólanum s.s. framvinduskýrslur
Viðurkenndar matsaðferðir og skimanir eru notaðar þegar við á.	Viðtal við sérkennslustjóra. Rýnihópar deildarstjóra/leikskólakennara. Leikskólastjóri.
Mat á hæfni, námi og velferð barna tekur til margra þátta (s.s. alhliða þroska, sjálfstæðis, áhugasviðs, þátttöku í leik úti og inni, félagsfærni og samkenndar, frumkvæðis og sköpunarkrafts, tjáningar og samskipta).	Starfsáætlun/gögn frá leikskólanum. Rýnihópar deildarstjóra/leikskólakennara/-starfsfólks. Leikskólastjóri.
Fjölbreytt gögn eru lögð til grundvallar mati á námi og stöðu barna (s.s. skimanir, athuganir, upplýsingar frá foreldrum, daglegar skráningar og viðtöl við barnið).	Gögn frá leikskólanum. Rýnihópar deildarstjóra/leikskólakennara.
Mat á námi og stöðu barna byggist á samvinnu leikskóla og foreldra.	Rýnihópar deildarstjóra/leikskólakennara/-foreldra.
Aðferðir sem notaðar eru til að meta nám og stöðu barna eru endurmetnar reglulega.	Rýnihópar deildarstjóra/leikskólakennara.
Foreldrar eru reglulega upplýstir um niðurstöður mats á námi og stöðu barns þeirra.	Rýnihópar deildarstjóra/leikskólakennara/-foreldra.
Börn taka þátt í að meta nám sitt.	Rýnihópar deildarstjóra og leikskólakennara.
Börn fá tækifæri til að setja sér markmið.	Rýnihópar deildarstjóra og leikskólakennara.

Börn fá tækifæri til að koma með tillögur að leiðum í eigin námi.	Rýnihópar deildarstjóra og leikskólakennara.
Skráningar eru nýttar til að gera styrkleika, áhuga og getu barnanna sýnilega og skipuleggja næstu skref í starfi með þeim.	Rýnihópar deildarstjóra og leikskólakennara.
Skráningar eru varðveittar með skipulögðum hætti.	Rýnihópar deildarstjóra og leikskólakennara.
Starfsfólk fær leiðbeiningar og stuðning við gagnasöfnun og skráningu.	Rýnihópar deildarstjóra og leikskólakennara/-starfsfólks.
Starfsfólk hefur svigrúm til þess að sinna skráningu og mati.	Rýnihópar deildarstjóra og leikskólakennara/-starfsfólks.

3 Mannauður

3.1 Hlutverk leikskólakennara¹⁸

Viðmið um gæðastarf:

Leikskólakennarar skipuleggja og leiða uppeldis- og menntastarf. Þeir útfæra á faglegan hátt þá stefnu sem birtist í lögum um leikskóla og í aðalnámskrá, fylgjast með nýjungum og miðla þekkingu innan leikskólans. Þeir sjá til þess að hvert barn sé virt að verðleikum og hæfileikar þeirra og styrkleikar fái að njóta sín. Leikskólakennarar eru leiðandi samverkamenn barna, foreldra og starfsfólks. Þeir eru meðvitaðir um að vera góð fyrirmynd og leitast við að skapa góðan leikskólabrag og hvetjandi námsumhverfi. Leikskólakennarar eru vakandi fyrir þörf á stuðningi við börn og fjölskyldur. Þeir styðja foreldra og veita ráðgjöf og fræðslu þegar við á.

Vísbending	Hvar vísbendinga er t.d. að leita
Leikskólakennarar skipuleggja og leiða starf á deildum.	Rýnihópar deildarstjóra, leikskólakennara og starfsfólks.
Leikskólakennarar veita faglega forystu og leiðsögn.	Rýnihópar deildarstjóra, leikskólakennara og starfsfólks.
Leikskólakennarar eru fyrirmyndir í viðmóti og samskiptum við börn.	Vettvangsathugun.
Áherslur aðalnámskrár og skólanámskrár endurspeglast í starfinu.	Vettvangsathugun. Gögn frá leikskólanum.
Leikskólakennarar bera ábyrgð á upplýsingamiðlun til foreldra.	Rýnihópar deildarstjóra, leikskólakennara og starfsfólks.
Leiðbeinendur á deildum fá reglulega endurgjöf og leiðsögn s.s. í daglegu starfi og í leiðbeiningasamtölum.	Rýnihópar deildarstjóra, leikskólakennara og starfsfólks. Viðtal við leikskólastjóra.
Leikskólakennarar veita foreldrum ráðgjöf og fræðslu þegar við á (s.s. varðandi uppeldi, almenna heilsu, málörvun, mikilvægi móðurmáls tvítyngdra barna o.s.frv.).	Rýnihópar deildarstjóra, leikskólakennara og foreldra.

¹⁸ Eða staðgengils leikskólakennara þegar leikskólakennurum er ekki til að dreifa.

3.2 Fagmennska starfsfólks¹⁹

Viðmið um gæðastarf:

Allt starfsfólk skilur og samþykkir stefnu leikskólans og vinnur markvisst að henni. Það er samstíga, metnaðarfullt og skapandi í að finna leiðir til að ná markmiðum leikskólans. Starfsfólk rækir starf sitt af fagmennsku, alúð og samvirkusemi. Það er framsækið í nálgunum sínum við uppeldi, nám og menntun barna og leitar stöðugt leiða til að gera betur. Viðhorf eru lausnamiðuð. Starfsfólk er vel að sér um leikskólastarf, réttindi barna og þarfir. Allt starfsfólk sem starfar með börnunum tekur virkan þátt í faglegri umræðu. Það leitast við að víkka út sjóndeildarhring sinn og þekkingu með margvíslegum hætti. Samvinna og samábyrgð einkennir liðsandann. Starfsfólkið ræðir starfshætti sína, deilir þekkingu sinni, veitir leiðsögn og styður hvert annað. Mat á eigin starfsháttum er hluti af daglegu starfi. Starfsfólk gætir fyllstu þagmælsku um hagi barna og foreldra þeirra og gætir að öruggri vörslu persónuupplýsinga.

Vísbending	Hvar vísbendinga er t.d. að leita
Stefna leikskólans birtist í starfi á deildum.	Vettvangsathugun
Starfsfólk er ánægt með markmið og stefnu leikskólans.	Rýnihópar deildarstjóra, leikskólakennara og starfsfólks.
Starfsfólk er ánægt með framkvæmd stefnunnar í leikskólanum.	Rýnihópar deildarstjóra, leikskólakennara og starfsfólks.
Faglegur metnaður einkennir starf á deildum.	Vettvangsathugun
Samstarf og samábyrgð starfsfólks innan deilda er sýnilegt.	Vettvangsathugun
Farvegur er fyrir samstarf barna og starfsfólks milli deilda.	Rýnihópar deildarstjóra, leikskólakennara og starfsfólks.
Starfsfólk sækir símenntun.	Rýnihópar deildarstjóra, leikskólakennara og starfsfólks. Viðtal við leikskólastjóra.
Starfsfólk leiðbeinir, hvetur og styður hvert annað.	Rýnihópar deildarstjóra, leikskólakennara og starfsfólks.
Deildarfundir eru haldnir reglulega og viðfangsefni þeirra er börnin, nám þeirra og staða.	Rýnihópar deildarstjóra, leikskólakennara og starfsfólks.
Deildarfundir eru vettvangur faglegra skoðanaskipta og upplýsingamiðlunar.	Rýnihópar deildarstjóra, leikskólakennara og starfsfólks
Hugmyndum um nýjungar í starfsháttum er vel tekið.	Rýnihópar deildarstjóra, leikskólakennara og starfsfólks

¹⁹ Með starfsfólki er hér átt við alla þá sem starfa í leikskólanum og vinna með börnunum.

3.3 Starfsánægja²⁰

Viðmið um gæðastarf:

Starfsfólk er stolt af leikskólastarfinu og hefur trú á gæðum þess. Það er ánægt í starfi og telur hæfni sína vel nýtt. Starfsfólki finnst starf sitt mikilvægt og telur að starfsframlag þess sé metið að verðleikum innan leikskólans. Starfsfólki líður vel í starfi og upplifir sig sem hluta af starfsmanna- hópnum. Starfsfólk leggur sitt af mörkum við að mynda góðan starfsanda. Jafnræðis og jafnréttis er gætt og starfsfólk hrósar og hvetur hvert annað. Starfsfólk er ánægt með starfsumhverfið og vinnuaðstöðu í leikskólanum.

Vísbending	Hvar vísbendinga er t.d. að leita
Starfsfólk er stolt af starfi sínu.	Vinnustaðakönnun Rvk. Rýnihópar starfsfólks, leikskólakennara og deildarstjóra. Viðtal við leikskólastjóra.
Starfsfólk hefur trú á gæðum leikskólastarfsins.	Vinnustaðakönnun Rvk. Rýnihópar starfsfólks, leikskólakennara og deildarstjóra. Viðtal við leikskólastjóra.
Starfsfólk telur hæfni sína og þekkingu vera vel nýtt í starfi.	Vinnustaðakönnun Rvk. Rýnihópar starfsfólks, leikskólakennara og deildarstjóra. Viðtal við leikskólastjóra.
Starfsfólki líður vel í vinnunni.	Vinnustaðakönnun Rvk. Rýnihópar starfsfólks, leikskólakennara og deildarstjóra. Viðtal við leikskólastjóra.
Starfsfólk er ánægt með starfsandann í leikskólanum.	Vinnustaðakönnun Rvk. Rýnihópar starfsfólks, leikskólakennara og deildarstjóra. Viðtal við leikskólastjóra.
Starfsfólk er ánægt með samskipti í leikskólanum.	Vinnustaðakönnun Rvk. Rýnihópar starfsfólks, leikskólakennara og deildarstjóra. Viðtal við leikskólastjóra.
Starfsfólk telur að jafnræðis og jafnréttis sé gætt.	Vinnustaðakönnun Rvk. Rýnihópar starfsfólks, leikskólakennara og deildarstjóra. Viðtal við leikskólastjóra.
Starfsfólki er hrósað fyrir vel unnin störf.	Vinnustaðakönnun Rvk. Rýnihópar starfsfólks, leikskólakennara og deildarstjóra. Viðtal við leikskólastjóra.
Vinnuaðstaða er góð að mati starfsfólks.	Vinnustaðakönnun Rvk. Rýnihópar starfsfólks, leikskólakennara og deildarstjóra. Viðtal við leikskólastjóra.

²⁰ Starfsánægja er sett fram sem sérstakt viðmið en bent er á að starfsánægja tengist einnig inn í önnur viðmið fyrir leikskólastarfið. Hér er fókusinn á viðhorf og líðan starfsfólks. Unnið með hliðsjón af viðhorfskönnun sem lögð er fyrir starfsmenn Reykjavíkurborgar.

4 Leikskólabragur

4.1 Viðmót og menning

Viðmið um gæðastarf:

Í leikskólanum eru sameiginleg markmið og gildi í hávegum höfð. Þar ríkir jákvætt andrúmsloft sem einkennist af gagnkvæmri virðingu, skilningi og trausti milli allra aðila. Samskipti eru hreinskilin, opin og jákvæð og þeim er viðhaldið með markvissum hætti. Virðing er borin fyrir fjölbreytileika og skilningur er á mismunandi viðhorfum. Leikskólabragur einkennist af metnaði og miðast við að koma til móts við réttindi og þarfir allra barna. Leikskólinn er námssamfélag barna og fullorðinna. Starfsfólk hefur trú á getu og hæfni barnanna og er stöðugt að leita leiða til að auka þekkingu sína og færni til að bæta uppeldi og nám þeirra.

Vísbending	Hvar vísbendinga er t.d. að leita
Andrúmsloftið í leikskólanum er afslappað og notalegt.	Vettvangsathugun. Viðtal við leikskólastjóra. Rýnihópar starfsfólks, leikskólakennara, deildarstjóra og foreldra.
Jákvæður andi og gleði ríkir.	Vettvangsathugun. Viðtal við leikskólastjóra. Rýnihópar starfsfólks, leikskólakennara, deildarstjóra og foreldra.
Gagnkvæm virðing og traust ríkir á milli allra.	Vettvangsathugun. Viðtal við leikskólastjóra. Rýnihópar starfsfólks, leikskólakennara, deildarstjóra og foreldra.
Kurteisi, virðing og umhyggja einkennir samskipti.	Vettvangsathugun. Viðtal við leikskólastjóra. Rýnihópar starfsfólks, leikskólakennara, deildarstjóra og foreldra.
Virðing er borin fyrir einstaklingnum og tillit tekið til ólíkra sjónarmiða.	Vettvangsathugun. Rýnihópar starfsfólks, leikskólakennara, deildarstjóra og foreldra.
Starfsfólk er samhent í starfi.	Vettvangsathugun. Viðtal við leikskólastjóra. Rýnihópar starfsfólks, leikskólakennara, deildarstjóra og foreldra.
Í vinnu og viðhorfum starfsfólks kemur fram að það hefur trú á getu og hæfni allra barna.	Vettvangsathugun. Rýnihópar starfsfólks, leikskólakennara og deildarstjóra.
Áherslur og gildi sem leikskólinn stendur fyrir endurspeglast í verkum og viðhorfum starfsfólks.	Vettvangsathugun. Rýnihópar starfsfólks, leikskólakennara, deildarstjóra og foreldra.
Bæði börn og starfsfólk læra í leikskólanum.	Rýnihópar starfsfólks, leikskólakennara, deildarstjóra og foreldra.

4.2 Velferð og líðan barna²¹

Viðmið um gæðastarf:

Viðhorf barnanna til leikskólans er jákvætt. Þeim líður vel í leikskólanum og njóta þess að taka þátt í starfinu. Börnin eru stolt af leikskólanum og því sem þau leggja af mörkum. Milli barnanna ríkir gagnkvæm virðing og samkennd. Hlúð er að andlegri og líkamlegri heilsu þeirra og þau finna til öryggis. Starfsfólk er fyrirmyndir barnanna í samskiptum og viðhorfum til heilsusamlegs lífsstíls. Í leikskólanum eru skýrar og samræmdar reglur sem börnin þekkja. Hvatning og viðurkenning einkenna samskipti við börnin. Samskipti starfsfólks við börnin einkennast af fagmennsku og starfsfólk bregst við krefjandi hegðun á uppbyggilegan hátt.

Vísbending	Hvar vísbendinga er t.d. að leita
Börnunum líður vel í leikskólanum.	Vettvangsathugun. Rýnihópur barna og foreldra.
Börnin eru glöð og áhugasöm.	Vettvangsathugun. Rýnihópur barna og foreldra.
Milli barnanna ríkir virðing og samkennd.	Vettvangsathugun.
Reglur eru skýrar, samræmdar og börnin þekkja þær.	Vettvangsathugun. Rýnihópur barna.
Starfsfólk er uppbyggjandi þegar það leiðbeinir börnum í samskiptum.	Vettvangsathugun. Rýnihópur barna.
Áhersla er lögð á það sem börnin gera vel.	Vettvangsathugun. Rýnihópur deildarstjóra, leikskólakennara og starfsfólks.
Börnin eru þátttakendur í að búa til reglur þegar það á við.	Rýnihópur deildarstjóra og leikskólakennara.
Börnin fá hvatningu og hrós sem er ígrundað.	Vettvangsathugun. Rýnihópur deildarstjóra, leikskólakennara, starfsfólks, foreldra og barna.
Brugðist er við krefjandi hegðun af fagmennsku.	Vettvangsathugun. Rýnihópur deildarstjóra, leikskólakennara og starfsfólks.
Samtöl starfsfólks við börnin eru uppbyggjandi og hvetjandi.	Vettvangsathugun.
Börn fá tækifæri til að leysa sjálf úr ágreiningsmálum.	Vettvangsathugun. Rýnihópur deildarstjóra, leikskólakennara, starfsfólks.
Starfsfólk sýnir sanngirni þegar það aðstoðar börn við að leysa ágreiningsefni.	Vettvangsathugun.

²¹ Öll viðmið fyrir leikskólastarfið hafa velferð og líðan barna að leiðarljósi. Í þessu viðmiði er fyrst og fremst verið að draga fram atriði sem lítil eða engin skil eru gerð í öðrum viðmiðum.

4.3 Þátttaka foreldra í leikskólastarfi og upplýsingamiðlun

Viðmið um gæðastarf

Allt samstarf heimila og leikskóla hefur það yfirlýsta markmið að stuðla að betri leikskóla og aukinni velferð barna. Í samstarfi við foreldra er fylgst með alhliða þroska allra barna og leitað leiða til að efla hann. Lögð er rækt við að byggja upp og viðhalda virku og góðu samstarfi við foreldra og reglulega er leitað eftir sjónarmiðum þeirra um uppeldi og nám barna þeirra. Foreldrar eru hvattir til að taka þátt í leikskólastarfinu og eru þátttakendur í umræðum um þróun, mat og umbætur og breytingar á stefnu og skólanámskrá. Foreldrar sýna leikskólastarfinu áhuga og taka virkan þátt í því. Gott og gagnkvæmt upplýsingaflæði er milli foreldra og starfsfólks, bæði með formlegum og óformlegum hætti. Foreldrar eru upplýstir um líðan og stöðu barna sinna og hafa góðan aðgang að upplýsingum um leikskólastarfið. Foreldrum er tryggð túlkþjónusta þegar á þarf að halda til að nauðsynlegar upplýsingar komist til skila. Foreldraráð starfar við leikskólann og hefur sett sér starfsreglur. Kosið er árlega í foreldraráð og hefur leikskólastjóri frumkvæði að kosningu og starfar með ráðinu. Foreldraráð er skipað að lágmarki þremur fulltrúum foreldra. Þeir sem sitja í ráðinu eru fulltrúar umbjóðenda sinna og upplýsa þá um starfsemi ráðsins og leita eftir ábendingum.

Vísbending	Hvar vísbendinga er t.d. að leita
Áherslur í foreldrasamstarfi liggja fyrir, þ.m.t. upplýsingagjöf til foreldra.	Skólanámskrá. Heimasíða. Gögn frá skóla. Viðtal við leikskólastjóra. Rýnihópur deildarstjóra.
Allir foreldrar fá kynningu á bæklingnum Velkomin til samstarfs við upphaf leikskólagöngu barna sinna. ²²	Viðtal við leikskólastjóra.
Foreldrar hvattir til þátttöku í leikskólastarfinu og þróun þess.	Rýnihópur foreldra og deildarstjóra. Viðtal við leikskólastjóra.
Foreldrar taka virkan þátt í viðburðum á vegum leikskólans.	Rýnihópur foreldra, foreldraráðs/foreldrafélags. Viðtal við leikskólastjóra.
Foreldrum eru gefin tækifæri til að fylgjast með námi barna sinna í leikskólanum.	Rýnihópur foreldra og deildarstjóra.
Reglulega er boðið upp á foreldrasamtöl.	Rýnihópur deildarstjóra og foreldra.
Túlkþjónusta er notuð í foreldrasamtölum þegar við á.	Viðtal við leikskólastjóra og sérkennslustjóra. Rýnihópur deildarstjóra.
Starfsfólk er lausnarmiðað í samskiptum við foreldra með annað móðurmál en íslensku og nýtir fjölbreyttar leiðir til samskipta (myndir úr starfinu, upplýsingar og þýðingar á heimasíðu SFS o.fl.)	Rýnihópur deildarstjóra, leikskólakennara, starfsfólks. Heimasíða. Vettvangsathugun – gátlisti.

²² Á fyrst og fremst við um leikskóla sem reknir eru af Reykjavíkurborg

Skipulagt verklag er í leikskólanum þegar ræða þarf við foreldra um viðkvæm mál.	Rýnihópur deildarstjóra. Viðtal við leikskólastjóra.
Upplýsingum er miðlað til foreldra með reglubundnum og fjölbreyttum hætti (t.d. á upplýsingatöflu, í tölvupósti og fréttabréfum).	Viðtal við leikskólastjóra. Rýnihópur deildarstjóra og foreldra.
Heimasíða leikskólans er virk og inniheldur hagnýtar upplýsingar.	Heimasíða. Rýnihópur foreldra.
Hagnýtar upplýsingar á erlendum tungumálum eru á heimasíðu leikskólans.	Heimasíða
Fulltrúar í foreldraráði eru lýðræðislega valdir af sínum hópi.	Rýnihópur foreldraráðs/foreldrafélags. Viðtal við leikskólastjóra.
Foreldraráð fundar reglulega og hefur sett sér starfsáætlun og vinnureglur.	Rýnihópur foreldraráðs/foreldrafélags. Viðtal við leikskólastjóra. Fundargerðir
Fundir foreldraráðs eru boðaðir með dagskrá og fundargerðir aðgengilegar á heimasíðu leikskólans.	Rýnihópur foreldraráðs/foreldrafélags. Viðtal við leikskólastjóra. Heimasíða.
Fulltrúar foreldra í foreldraráði eiga samráð við foreldrahópinn þegar við á.	Rýnihópur foreldraráðs/foreldrafélags.
Allar helstu ákvarðanir er varða stefnu, leikskólalagd og leikskólaþróun eru lagðar fyrir foreldraráð til umsagnar.	Rýnihópur foreldraráðs/foreldrafélags. Viðtal við leikskólastjóra. Fundargerðir.
Foreldrafélag er starfandi við leikskólann.	Rýnihópur foreldraráðs og foreldrafélags. Viðtal við leikskólastjóra. Heimasíða.
Foreldrafélag er virkur samstarfsaðili leikskólans, styður við leikskólastarfið og skipuleggur viðburði.	Rýnihópur foreldraráðs og foreldrafélags. Viðtal við leikskólastjóra. Heimasíða.

4.4 Viðhorf foreldra²³

Viðmið um gæðastarf:

Foreldrar eru ánægðir með leikskólastarfið og hafa trú á gæðum þess. Þeir styðja uppeldis- og menntastefnu leikskólans og eru ánægðir með hvernig unnið er að henni. Foreldrar upplifa að leikskólinn komi til móts við þarfir og réttindi barna þeirra og að líðan barnanna og aðbúnaður sé góður. Foreldrum finnst þeir vera velkomnir í leikskólann. Viðmót er gott og þeim er mætt á jafningja-grundvelli. Samskipti einkennast af trausti og gagnkvæmri virðingu. Foreldrum finnst þeir eiga hlutdeild í uppeldi og námi barna sinna í leikskólanum. Tekið er tillit til óska foreldra, ábendingum frá þeim er vel tekið og spurningum þeirra er svarað greiðlega. Samvinna og upplýsingaflæði milli heimila og leikskóla eru góð.

Vísbending	Hvar vísbendinga er t.d. að leita
Foreldrar eru jákvæðir í ummælum sínum um leikskólann og frammistöðu hans.	Foreldrakönnun. Rýnihópur foreldra og foreldraráðs/foreldrafél.
Foreldrar eru ánægðir með stefnu leikskólans.	Foreldrakönnun. Rýnihópur foreldra og foreldraráðs/foreldrafél.
Foreldrar upplifa að markvisst sé unnið að stefnu og markmiðum leikskólans.	Foreldrakönnun. Rýnihópur foreldra og foreldraráðs/foreldrafél.
Foreldrum finnst komið til móts við þarfir og réttindi barns síns.	Foreldrakönnun. Rýnihópur foreldra og foreldraráðs/foreldrafél.
Foreldrar telja að barninu þeirra líði vel í leikskólanum.	Foreldrakönnun. Rýnihópur foreldra og foreldraráðs/foreldrafél.
Aðbúnaður barnanna er góður að mati foreldra.	Foreldrakönnun. Rýnihópur foreldra og foreldraráðs/foreldrafél.
Foreldrar eru ánægðir með samskipti og viðmót starfsfólks.	Foreldrakönnun. Rýnihópur foreldra og foreldraráðs/foreldrafél.
Foreldrum finnst þeir vera velkomnir í leikskólann.	Foreldrakönnun. Rýnihópur foreldra og foreldraráðs/foreldrafél.
Leitast er við að koma til móts við óskir foreldra.	Foreldrakönnun. Rýnihópur foreldra og foreldraráðs/foreldrafél.
Ábendingum frá foreldrum er vel tekið.	Foreldrakönnun. Rýnihópur foreldra og foreldraráðs/foreldrafél.
Spurningum foreldra er svarað greiðlega af starfsfólki.	Foreldrakönnun. Rýnihópur foreldra og foreldraráðs/foreldrafél.
Foreldrar eru ánægðir með upplýsingagjöf frá leikskólanum.	Foreldrakönnun. Rýnihópur foreldra og foreldraráðs/foreldrafél.

²³ Viðhorf foreldra er sett fram sem sérstakt viðmið en bent er á að viðhorf foreldra tengist einnig inn í önnur viðmið fyrir leikskólastarfið. Hér er fókusinn á viðhorf og upplifun foreldra sem þjónustuþega. Unnið með hliðsjón af foreldrakönnun SFS fyrir leikskóla.

5 Innra mat

5.1 Skipulag og viðfangsefni

Viðmið um gæðastarf:

Innra mat leikskólans er kerfisbundið og samofið daglegu leikskólastarfi. Í skólanámskrá er fjallað um helstu leiðir sem leikskólinn fer við að meta innra starf sitt, bæði árangur þess og gæði. Fyrir liggur áætlun um innra mat sem endurspeglar að helstu þættir í leikskólastarfinu eru metnir reglulega.²⁴ Innra mat er notað til að meta hvort og að hve miklu leyti markmiðum leikskólans hefur verið náð. Með innra mati eru einnig metnar leiðir sem farnar eru til að ná markmiðunum. Grunnþættir í menntun, markmið og áhersluþættir leikskólalaga og skólustefna Reykjavíkur endurspeglast í markmiðum skólanámskrár og birtast þannig í innra mati leikskólans. Skilgreind eru viðmið um þann árangur sem stefnt er að og þau eru birt í skólanámskrá. Í greinargerð um innra mat er fjallað um að hve miklu leyti markmið hafa náðst.

Vísbending	Hvar vísbendinga er t.d. að leita
Í skólanámskrá er umfjöllun um helstu leiðir sem leikskólinn fer við að meta innra starf sitt.	Gögn frá leikskóla – skólanámskrá/starfsáætlun.
Áætlun um innra mat nokkur ár fram í tímann (3-5 ár) liggur fyrir.	Gögn frá leikskóla – skólanámskrá/starfsáætlun. Viðtal við leikskólastjóra.
Áætlun um innra mat á skólaárinu liggur fyrir.	Gögn frá leikskóla – starfsáætlun.
Mat á starfsháttum fer fram reglulega.	Gögn frá leikskóla – skólanámskrá/starfsáætlun. Viðtal við leikskólastjóra.
Mat og ígrundun leikskólakennara og annarra starfsmanna á eigin starfsháttum er liður í daglegu starfi þeirra.	Gögn frá leikskóla – skólanámskrá/starfsáætlun. Viðtal við leikskólastjóra. Rýnihópar deildarstjóra og leikskólakennara.
Í skólanámskrá er fjallað um hvernig markmið leikskólans eru metin.	Gögn frá leikskóla – skólanámskrá.
Öll markmið skólanámskrár eru metin markvisst og reglubundið með einhverjum hætti.	Gögn frá leikskóla – skólanámskrá/starfsáætlun. Matsáætlanir/greinargerðir um innra mat.
Leiðir að markmiðum, s.s. verkefni, aðgerðir, áætlanir og verkferlar, eru hluti af innra mati.	Gögn frá leikskóla – skólanámskrá/starfsáætlun. Matsáætlanir/greinargerðir um innra mat.
Fyrir hvert markmið eru skilgreind viðmið um þann árangur sem stefnt er að.	Gögn frá leikskóla – skólanámskrá/starfsáætlun. Matsáætlanir/greinargerðir um innra mat.
Í greinargerð um innra mat er fjallað um að hve miklu leyti markmið hafa náðst.	Gögn frá leikskóla – starfsáætlun/greinargerðir um innra mat.

²⁴ Lista yfir helstu þætti er t.d. að finna á bls. 5 í *Leiðbeiningum og viðmiðum fyrir sveitarfélög í tengslum við innra mat leikskóla*, Björk Ólafsdóttir (2011). <http://www.samband.is/media/mat-og-rannsoknir-a-skolastarfi/Leiðbeiningar-fyrir-eftirlit-med-innra-mati-leikskola.pdf>

5.2 Gagnaöflun og vinnubrögð

Viðmið um gæðastarf:

Innra matið byggir á margvíslegum upplýsingum og notaðar eru fjölbreyttar aðferðir við öflun gagna. Val aðferða ræðst af viðfangsefninu, hópnum sem leitað er upplýsinga hjá og þeim spurningum sem lagt er upp með. Í innra mati er unnið með niðurstöður úr ytra mati. Lýðræðisleg vinnubrögð og samstarf einkenna innra mat leikskólans og umbótastarf í kjölfar þess. Stjórnendur leikskólans leiða skipulag og framkvæmd matsins í samstarfi við annað starfsfólk, börn, foreldra og foreldraráð. Þegar gagna er aflað er leitað eftir sjónarmiðum allra þeirra sem koma að leikskólastarfinu, eftir því sem við á.

Vísbending	Hvar vísbendinga er t.d. að leita
Fjölbreyttar aðferðir eru notaðar við gagnaöflun.	Gögn frá leikskóla – skólanámskrá/greinargerðir um innra mat. Viðtal við leikskólastjóra. Rýnihópur deildarstjóra.
Gætt er að því að innra matið byggi á margvíslegum gögnum.	Gögn frá leikskóla – skólanámskrá/greinargerðir um innra mat. Viðtal við leikskólastjóra. Rýnihópur deildarstjóra.
Gagna er aflað með aðferðum sem hæfa viðfangsefninu.	Gögn frá leikskóla – skólanámskrá/greinargerðir um innra mat.
Gagna er aflað með aðferðum sem hæfa þeim hópnum sem leitað er upplýsinga hjá.	Gögn frá leikskóla – skólanámskrá/greinargerðir um innra mat.
Ef fyrir liggja niðurstöður úr ytra mati (s.s. kannanir og skimanir) eru þær nýttar í innra matið.	Gögn frá leikskóla – skólanámskrá/greinargerðir um innra mat. Viðtal við leikskólastjóra. Rýnihópur deildarstjóra.
Starfsfólk leikskólans tekur þátt í að ákveða áherslur og forgangsröðun í innra mati.	Viðtal við leikskólastjóra. Rýnihópar deildarstjóra, leikskólakennara og starfsfólks.
Foreldrar taka þátt í að ákveða áherslur og forgangsröðun í innra mati, t.d. með aðkomu foreldraráðs.	Viðtal við leikskólastjóra. Rýnihópur foreldra og foreldraráðs/foreldrafél.
Framkvæmd innra mats er samstarfsverkefni þeirra sem starfa í leikskólanum.	Viðtal við leikskólastjóra. Rýnihópar deildarstjóra, leikskólakennara og starfsfólks.
Við öflun gagna er leitað eftir sjónarmiðum þeirra hagsmunaaðila sem hlut eiga að máli (s.s. starfsfólks, barna og foreldra).	Gögn frá leikskóla – greinargerðir um innra mat. Viðtal við leikskólastjóra. Rýnihópar deildarstjóra.
Þegar niðurstöður innra mats liggja fyrir eiga sér stað samræður meðal hagsmunaaðila (starfsfólks, foreldra og barna eftir því sem við á) um þróun og umbætur.	Viðtal við leikskólastjóra. Rýnihópar deildarstjóra, leikskólakennara, starfsfólks og foreldra.

5.3 Opinber birting og umbætur

Viðmið um gæðastarf:

Innra matið er opinbert og hagsmunaaðilar vita hvar þeir geta nálgast greinargerðir um það. Góð greinargerð um innra mat lýsir: (1) tengslum við stefnu og markmið skólanámskrár, (2) tilgangi matsins, (3) aðferðum við framkvæmd þess og þátttakendum, (4) viðmiðum, (5) helstu niðurstöðum og (6) greiningu á styrkleikum og tækifærum til umbóta. Í greinargerð um innra mat er gætt að trúnaði við þátttakendur með því að afmá allar persónugreinanlegar upplýsingar. Niðurstöður innra mats eru kynntar hagsmunaaðilum. Umbætur eru skilgreindar og skipulagðar á grunni greiningar á styrkleikum og veikleikum að höfðu samráði við foreldraráð. Tímasett áætlun um umbætur er gerð og henni er fylgt eftir með skipulögðum hætti. Í henni kemur fram hverjir bera ábyrgð á verkefnum, hvenær og hvernig árangur er metinn. Öllum aðilum leikskólasamfélagsins finnst innra matið gagnlegt.

Vísbending	Hvar vísbendinga er t.d. að leita
Greinargerðir um innra mat eru birtar á heimasíðu leikskólans eða með öðrum opinberum hætti.	Gögn frá leikskóla – heimasíða. Viðtal við leikskólastjóra.
Í greinargerð um innra mat koma fram helstu upplýsingar um framkvæmd og niðurstöður.	Gögn frá leikskóla – greinargerð um innra mat.
Í greinargerð um innra mat er greining á styrkleikum og tækifærum til umbóta.	Gögn frá leikskóla – greinargerð um innra mat.
Niðurstöður úr innra mati eru formlega kynntar helstu hagsmunaaðilum.	Viðtal við leikskólastjóra. Rýnihópar deildarstjóra, leikskólakennara, starfsfólks og foreldra.
Umbótaáætlanir eru birtar á heimasíðu leikskólans eða með öðrum opinberum hætti.	Gögn frá leikskóla – heimasíða. Viðtal við leikskólastjóra.
Umbótaáætlun er í samræmi við niðurstöður og greiningu á styrkleikum og tækifærum til umbóta.	Gögn frá leikskóla – greinargerð um innra mat og umbótaáætlun. Starfsáætlun.
Áætlanir um umbætur eru bornar undir foreldraráð og skóla- og frístundasvið.	Viðtal við leikskólastjóra. Rýnihópur foreldraráðs/foreldrafélags. Fundargerðir foreldraráðs.
Í umbótaáætlun eru tilgreindar markvissar aðgerðir til að ná þeim markmiðum sem ekki hafa náðst út frá þeim viðmiðum sem sett voru.	Gögn frá leikskóla – greinargerð um innra mat og umbótaáætlun. Starfsáætlun.
Brugðist er við niðurstöðum sem gefa til kynna að umbóta sé þörf þó að þær snúi ekki beint að þeim markmiðum sem metin voru.	Gögn frá leikskóla – greinargerð um innra mat og umbótaáætlun. Starfsáætlun.

Umbótaáætlun er tímasett og hún skilgreinir ábyrgðaraðila fyrir umbótunum.	Gögn frá leikskóla – umbótaáætlun. Starfsáætlun.
Tilgreint er í umbótaáætlun hvenær og hvernig á að meta árangur aðgerða.	Gögn frá leikskóla – umbótaáætlun. Starfsáætlun.
Umbótum er kerfisbundið fylgt eftir.	Gögn frá leikskóla – umbótaáætlun. Starfsáætlun.
Starfsfólk og foreldrar geta á óbyggjandi hátt nefnt dæmi um umbætur sem innra mat leikskólans hefur leitt til.	Rýnihópar deildarstjóra, leikskólakennara, starfsfólks og foreldra.